

Årsrapport fra Læringsmiljøutvalget

Studieåret 2022-2023

UNIVERSITETET I BERGEN

Innholdsfortegnelse

Bakgrunn	3
Rammer og føringer	3
Sammensetning og sekretariat	3
Institusjonsrepresentanter	3
Studentrepresentanter	4
Leder	4
Nestleder	4
Observatører	4
Sekretariat	5
Møtevirksomhet og saker	5
Utdrag av saker i LMU studieåret 2022-2023	6
Revidering av sammensetning av LMU	6
Pilotprosjektet - døgnåpent bibliotek	6
Pilotprosjekt – dispensere med gratis sanitetsprodukter	6
Ny handlingsplan for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029	7
Studentundersøkelser (SHoT, studiebarometeret og studiestartundersøkelsen)	8
Demoeksamen for nye studenter	8
Oppstart av prosjektet «Mangfoldige UiB – ingen utenfor»	8
Studiestart, velkomstuken og fadderaktiviteter	9
Dialogmøter med fakultetene, universitetsbiblioteket og UiB læringslab	9
Kommende aktivitet og videre arbeid	10

Bakgrunn

Læringsmiljøutvalget (LMU) ved Universitetet i Bergen er oppnevnt av Universitetsstyret for å bidra til at bestemmelsene om læringsmiljø i Lov om universiteter og høyskoler, § 4-3, blir gjennomført. Utvalget rapporterer årlig om sitt arbeid til universitetsstyret. LMU sin årsrapport skal gi et helhetlig overblikk og en vurdering av læringsmiljøet ved Universitetet i Bergen. Rapporten er utformet basert på sakslistene til LMU for studieåret 2022/2023, samt lokale studentundersøkelser.

Rammer og føringer

Læringsmiljøutvalget er et rådgivende organ og er organisert som et tilsyns- og strategiutvalg under Universitetsstyret. I kraft av dette har LMU ansvar for å følge opp spørsmål som gjelder universitetets helhetlige læringsmiljø, jf. utvalgets mandat. LMU skal bidra til at studentenes læringsmiljø blir tilrettelagt på best mulig måte, jf. bestemmelsene om læringsmiljø i lov om universiteter og høyskoler § 4-3. Ved Universitetet i Bergen forstås læringsmiljøet som

- **Faglig-pedagogisk læringsmiljø:** Form, innhold og rammer for den pedagogiske aktiviteten som påvirker studentenes læring.
- **Fysisk læringsmiljø:** Bygninger og omgivelser – universell utforming
- **Psykososialt læringsmiljø:** De mellommenneskelige forhold – trivsel og samhandling
- **Organisatorisk læringsmiljø:** System for tilbakemelding og medvirkning – kvalitetssystem
- **Digitalt læringsmiljø:** Grensegangen mellom læringsprosesser, pedagogikk og teknologi.
- **Universell utforming og tilrettelagt læringsmiljø:** Tilgjengeliggjøre og muliggjøre høyere utdanning uavhengig av funksjonsnivå.

I tillegg omfattes alle andre forhold som angår studentenes sikkerhet, samt de samlede fysiske, psykiske, sosiale og velferdsmessige forhold som ligger innenfor institusjonens virkeområde.

Sammensetning og sekretariat

Institusjonsrepresentanter

Oppnevnt for perioden 01.08.2021-31.07.2025

Prorektor, Pinar Heggernes

Avdelingsdirektør ved Studieavdelingen, Christen Solheim

Dekan, Karl Harald Søvig

Avdelingsdirektør ved Eiendomsavdelingen, Kjartan Nesset

Avdelingsdirektør ved IT-avdelingen, Tore Burheim

Avdelingsdirektør ved Kommunikasjonsavdelingen, Olaf Erlend Gundersen*

Rådgiver Eva Svensson, kompetanse på studenter med nedsatt funksjonsevne**

**Universitetsstyret har etter forslag fra LMU vedtatt å utvide sammensetningen av medlemmer i utvalget med avdelingsleder ved Kommunikasjonsavdelingen. Dette trådte i kraft i løpet av studieåret 2022-2023.*

***Rådgiver Eva Svensson gikk av med pensjon i løpet av studieåret 2022-2023 og ble erstattet av rådgiver Elisabeth Aronsen Straume som fast medlem i utvalget.*

Studentrepresentanter

Oppnevnt for perioden 01.08.2022-31.07.2023

Andrea Nesvik Voss / Alexander Pettersen Fredheim*

Magnus Jansen

Eva Emilie Skårvik

Aksel Solheim

Martin Lage Hådem

Ihne Selås Frisch Sjaavaag

Sigrid Vorland**

**Andrea Nesvik Voss ledet LMU høstsemesteret 2022, mens Alexander Pettersen Fredheim overtok som leder vårsemesteret 2023.*

***Sigrid Vorland ble oppnevnt som fast studentrepresentant i løpet av studieåret 2022-2023. I forbindelse med at utvalget ble utvidet med avdelingsleder fra Kommunikasjonsavdelingen ble det også oppnevnt en ekstra studentrepresentant.*

Leder

Etter UH-lovens § 4-3 velges utvalgets leder hvert år, vekselvis blant institusjonens og studentenes representanter. I meldingsåret har utvalgets ledere vært Andrea Nesvik Voss (høsten 2022), og Alexander Pettersen Fredheim (våren 2023). Begge de nevnte er studentrepresentanter, og har i sine respektive perioder som ledere for LMU innehatt rollen som læringsmiljøansvarlig for Studentparlamentets arbeidsutvalg.

Nestleder

I henhold til Læringsmiljøutvalgets egne regler, skal det hvert år velges en nestleder fra den representantgruppen som ikke har årets leder av utvalget. I meldingsåret har utvalgets nestleder vært prorektor Pinar Heggernes.

Observatører

Studentsamskipnaden Sammen ved velferdsdirektør Hege Råkil

Studentombud Karsten Olav Aarestrup

Universitetsbiblioteket ved avdelingsdirektør Maria-Carme Torras Calvo

HR-avdelingen ved seniorrådgiver Runa Jakhelln

Sekretariat

Studieavdelingen ved funksjonsområde læringsmiljø har sekretariatsansvar for utvalget, og administrerer utvalgets nettside.

<https://www.uib.no/sa/48798/l%C3%A6ringsmilj%C3%B8utvalget>

Møtevirksomhet og saker

Læringsmiljøutvalget har i meldingsåret gjennomført syv møter, og behandlet 56 saker. Møtene har blitt avholdt hos ulike fakultet og avdelinger for tett dialog. Nytt av året er at LMU har lagt til UiB læringslab i sine besøksrunder. Dette for å ha en tettere kobling til det digitale læringsmiljøet ved UiB.

LMU deltar også årlig i et fellesmøte med Arbeidsmiljøutvalget (AMU). Årets fellesmøte var opprinnelig satt til 4. mai 2023, men ble flyttet til 1. desember 2023. På bakgrunn av dette vil fellesmøtet omtales i neste års rapport.

Møter i Læringsmiljøutvalget studieåret 2022/2023

LMU 4/22	21. september 2022	Det samfunnsvitenskapelige fakultet
LMU 5/22	19. oktober 2022	Universitetsbiblioteket
LMU 6/22	30. november 2022	Det juridiske fakultet
LMU 1/23	26. januar 2023	Fakultet for kunst, musikk og design
LMU 2/23	02. mars 2023	UiB læringslab
LMU 3/23	20. april 2023	Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet
LMU 4/23	01. juni 2023	Det medisinske fakultet

LMU er organisert som et tilsyns- og strategiutvalg. Dette gjenspeiles i sakene utvalget jevnlig behandler og drøfter. LMU har faste årlige saker som tas opp i utvalget hvert studieår, i tillegg til saker som tas opp ved behov.

Årlige, faste saker:

- Dialogmøter med fakultetene, universitetsbiblioteket og UiB læringslab
- Tildeling av sentralt avsatte midler for studentdrevne aktiviteter i Velkomstuken
- Tildeling av Læringsmiljøprisen
- Budsjettinnspill til Eiendomsavdelingen og IT-avdelingen
- Studentombudets årsrapport
- Årsrapport fra nettverk for universell utforming og tilrettelegging
- Årsrapport fra Si Fra-systemet

Utover faste saker har følgende saker preget sakslistene i studieåret 2022-2023:

- Revidering av sammensetning av LMU
- Pilotprosjekt - døgnåpent bibliotek
- Pilotprosjekt - dispensere med gratis sanitetsprodukter
- Ny handlingsplan for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029
- Studentundersøkelser (SHoT, Studiebarometeret og studiestartundersøkelsen)
- Demoeksamen for nye studenter
- Oppstart av prosjektet «Mangfoldige UiB – ingen utenfor»
- Studiestart, velkomstuken og fadderaktiviteter

Utdrag av saker i LMU studieåret 2022-2023

Revidering av sammensetning av LMU

Læringsmiljøutvalget vedtok i møtet 21. september 2022 forslag til utvidelse av sammensetningen av medlemmer i utvalget. Forslaget gikk ut på å inkludere Kommunikasjonsavdelingen som fast medlem i utvalget. Bakgrunnen for dette var at avdelingen spiller en viktig rolle i informasjonsarbeidet i saker som LMU jobber med og har et ansvar for. I forbindelse med dette ble utvalget også utvidet med et ekstra studentmedlem jf. lov om universiteter og høyskoler § 4-3 f punkt 3. Vedtaket trådte i kraft da Universitetsstyret i møtet 27.10.2022 vedtok regelendringen og utvidelsen av utvalget.

Pilotprosjektet - døgnåpent bibliotek

Et døgnåpent bibliotek har vært et ønsket tilbud hos studentene ved UiB. Læringsmiljøutvalget ba våren 2022 om et pilotprosjekt for å prøve ut et slikt tilbud. Bibliotek for samfunnsvitenskap, musikk og psykologi (SMP) har vært pilot for dette prosjektet, som hadde oppstart 22. april 2022, med tilgjengelighet for alle UiB sine studenter. LMU har i løpet av meldingsåret 2022-2023 blitt orientert av Universitetsbiblioteket (UB) og Eiendomsavdelingen (EIA) om status for tilbudet. LMU har også behandlet en evalueringsrapport fra en arbeidsgruppe bestående av representanter fra UB, EIA og Studentparlamentet omkring bruken av døgnåpent bibliotek. Tilbudet har blitt veldig godt mottatt av studentene, men biblioteket registrerer at tilbudet benyttes i veldig liten grad i tidsrommet 00:00-06:00. Prosjektet er fortsatt i pilotfase og under vurdering og videreutvikling.

Pilotprosjekt – dispensere med gratis sanitetsprodukter

I september 2022 ble det på bakgrunn av drøftinger i Læringsmiljøutvalget opprettet et pilotprosjekt på gratis sanitetsprodukter til studenter og ansatte ved Universitetet i Bergen. UiB var med dette det første universitetet i Norge med et slikt prøvetilbud til studenter og ansatte. Eiendomsavdelingen (EIA) har vært ansvarlige for opprettelse, utførelse og økonomiføring i pilotprosjektet. Det ble satt opp dispensere med innhold bestående av gratis bind og tamponger på Studentsenteret, Det juridiske fakultet og i Odontologibygget. Tilbakemeldingene fra brukerne av tilbudet har vært gode, og pilotprosjektet har blitt tatt godt

imot på byggene som har fått dispensere. LMU har inkludert videreføring av tilbudet om gratis sanitetsprodukter, samt en utvidelse til flere lokasjoner (alle fakulteter) i sitt innspill til EIA sitt budsjett for 2024.

Ny handlingsplan for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029

Forslag til ny handlingsplan for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029 ble vedtatt i LMU 30. november 2022, og videre vedtatt av Universitetsstyret 2. februar 2023. De siste årene har UiB hatt to handlingsplaner for læringsmiljøet: «Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet 2019-2022» og «Handlingsplan for inkluderende læringsmiljø og universell utforming 2020-2023». Disse grenset opp mot hverandre, og LMU foreslo at den nye handlingsplanen skulle dekke begge områder, samt vedtas med en lengre tidshorison. Den nye handlingsplanen for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029 er omfattende, og reflekterer flere temaer og områder som LMU ser som sentrale i det videre arbeidet med læringsmiljøet ved UiB.

Den nye [handlingsplan for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029](#) består av fem innsatsområder, hvor hvert innsatsområde har flere hovedmål med tilhørende delmål. Under følger innsatsområdene, samt utdrag av *enkelte* av hovedmålene tilknyttet de ulike områdene.

A. Rekrutterings-, søknads -og tilbudsfasen

- UiB skal rekruttere de mest motiverte studentene
- UiBs arbeid for universell utforming og tilbud om tilrettelegging skal være synlig for søkere til UiB

B. Studiestart

- Studiestart ved UiB skal oppleves hensiktsmessig, trygg og inkluderende

C. Studieløpet

- UiB skal legge til rette for et trygt læringsmiljø, samt faglig og sosial inkludering av studenter

D. Avslutning av studieløpet

- Utdanning fra UiB skal være solid, framtidsrettet og relevant

E. Kompetanseheving

- UiB skal arbeide systematisk og kunnskapsbasert for å styrke studentenes helhetlige læringsmiljø

Handlingsplanen identifiserer områder UiB skal satse på for bedringen av det helhetlige læringsmiljøet frem til 2029. Det som skiller den nye handlingsplanen fra de tidligere handlingsplanene for læringsmiljøet ved UiB, er at den er mer overordnet og gir en retning UiB ønsker at læringsmiljøet skal utvikles i. Dette for å redusere risiko for detaljstyring av løsninger som krever fleksibilitet, og oppnå bredere forankring og eierskap til lokale løsninger. Handlingsplanen illustrerer mål som kan legges til grunn når fakultetene, enheter og avdelinger utvikler tiltak og løsninger tilpasset deres fag-, drift og ansvarsområder.

Studentundersøkelser (SHoT, studiebarometeret og studiestartundersøkelsen)

Resultater fra relevante studentundersøkelser som Studentenes helse- og trivselundersøkelse (SHoT), Studiebarometeret og Studiestartundersøkelsen har i løpet av meldingsåret vært oppe til orientering og drøfting i LMU. UiB studenters opplevelse av trivsel, livskvalitet, fysisk og psykisk helse, økonomi, studieferdigheter, søvn, rus blir tatt opp i SHoT-undersøkelsen. Utvalget har også drøftet UiB studentenes respons på mer studiespesifikke spørsmål fra studiebarometeret og studiestartundersøkelsen. Et delmål i den nye [handlingsplanen for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029](#) handler om at UiB skal følge opp resultatene fra relevante undersøkelser, og motvirke eventuelle negative trender og forsterke positive trender ved å iverksette tiltak. I dette arbeidet står LMU sentralt, og arbeid med studiestart, velkomstuken, prosjekter og tiltak tar blant annet utgangspunkt i resultater fra relevante studentundersøkelser.

Demoeksamen for nye studenter

Eksamensangst og eksamensstress er noe som har blitt tatt opp i Læringsmiljøutvalget, og blitt rapportert fra studentene å være en betydelig utfordring for flere studenter ved UiB. Dette illustreres også gjennom blant annet SHoT-undersøkelsen. På bakgrunn av dette har studenter og studentrepresentanter i LMU ønsket at UiB kan arrangere demoeksamener spesielt myntet på førsteårsstudenter, og øvrige studenter som skulle ha behov for tilbudet. I studieåret 2022-2023 ble det avholdt to demoeksamener, henholdsvis en på høstsemesteret (14. november) og en på vårsemesteret (27. april). Rundt 150 studenter møtte opp på høstsemesteret og i underkant av 30 studenter på vårsemesteret.

Demoeksamen ble planlagt og gjennomført på en måte som skulle simulere en reell eksamenssituasjon hvor studentene på forhånd måtte gå gjennom stegene for forberedelse til eksamen, ta med egen PC på eksamensdagen, koble seg til nettverket, og gjennomføre og levere en demoeksamen som ligger i eksamensløsningen Inspira. Alt dette under oppsyn av reelle eksamensvakter. Formålet med å arrangere demoeksamen var at studentene skulle få erfare hvordan en tradisjonell saleksamen blir gjennomført, bli kjent med eksamenssystemet Inspira og få en innføring i retningslinjer og regler på eksamensdagen. Alt dette for å fjerne noe av stresset og usikkerheten flere studenter kan oppleve i forkant av sin første eksamen.

Oppstart av prosjektet «Mangfoldige UiB – ingen utenfor»

Universitetet i Bergen fikk våren 2022 tilslag på en søknad til Helsedirektoratet om et nytt prosjekt, kalt «Mangfoldige UiB- ingen utenfor». Målet med prosjektet er å bygge ned barrierer for å delta i høyere utdanning, og å sikre et godt tilbud til et mangfoldig studentmiljø. Mangfold handler om like muligheter uavhengig av bakgrunn, og prosjektet søker å forebygge utenforskap. Prosjektet startet opp 1. januar 2023 og i løpet av våren ble det ansatt to mangfoldskoordinatorer (Michelle Odette Iversen Badiane og Nora Abdalla Mohammed) i hver sin 50 % stilling. Koordinatorene arbeider for å videreutvikle universelle tilbud til å i større grad dekke behovene til studentgrupper med særskilte behov, spesielt knyttet til kultur, språk og identitet. Dette skal gjøres gjennom å utvikle lavterskeltilbud for alle studenter, og arbeide mot ekskluderende mekanismer generelt på UiB.

Mangfoldskoordinatorerne har i løpet av våren 2023 planlagt og arbeidet med å arrangere «Introdager til studentlivet». Dette ble gjennomført med stor suksess og mange nye studenter 10 og 11. august 2023. Det er også satt i gang et samarbeid med Universitetsbiblioteket knyttet til innføringskurs i akademisk språk. Videre aktivitet og tiltak i prosjektet foregår høsten 2023 og vil med dette omtales i neste års rapport.

Studiestart, velkomstuken og fadderaktiviteter

Studiestart og velkomstuken er en viktig del av de nye studentenes første møte med universitetet og legger et grunnlag for studentenes integrering, både faglig og sosialt. UiB arbeider kontinuerlig med å forbedre mottak av nye studenter på en inkluderende og informerende måte slik at de raskt blir innlemmet i sine fagmiljø og studentgrupper. I LMU drøftes studiestart og velkomstuken gjennom året. I studieåret 2021/2022 arbeidet en arbeidsgruppe med vitenskapelig og administrativt ansatte og studenter fra alle fakultet spesifikt med dette, og utarbeidet en [rapport](#) med anbefalinger for videre oppfølging. I meldingsåret 2022/2023 har arbeidet med endringer i velkomstuken 2023 tatt utgangspunkt i både disse anbefalingene, samt evalueringen i etterkant av studiestarten 2022 ([LMU sak 33/22](#)). I tillegg tar man hensyn til resultater fra relevante studentundersøkelser i arbeidet.

Punktene under viser hva som har blitt vektlagt i planleggingen og gjennomføringen av velkomstuken 2023.

- Ivareta balanse mellom UiBs involvering og studentfrivillighetens arbeid i fadderstyrene
- Øke kompetansen i fadderstyrene med ulike kurs og opplæringsopplegg
- Tett dialog mellom fadderkoordinator, Studieavdelingen og ansatte som jobber med studiestart på fakultetene
- Flest mulig arrangementer uten alkoholfokus
- Fellesarrangementer på tvers av alle fakultetene og i samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner med fokus på kultur og idrett
- Arbeide for økt inkludering av alle i studiestart og i studentaktiviteter

Dialogmøter med fakultetene, universitetsbiblioteket og UiB læringslab

LMU har siden 2009 arrangert dialogmøter med fakultetene i forbindelse med møter i utvalget. I møtene blir læringsmiljø og utfordringer og muligheter knyttet til dette drøftet med representanter for studentene og de ansatte ved det enkelte fakultet. Formålet med besøksrundene er å utveksle informasjon og å identifisere mulige felles oppgaver og utfordringer når det gjelder det helhetlige arbeids- og læringsmiljøet. Samtlige møter i meldingsåret er gjennomført fysisk, og tema som har blitt tatt opp på møtene er:

- Undervisningslokaler og utstyr
- Studentarbeidsplasser og møteplasser for studentene
- Det psykososiale læringsmiljøet
- Studentenes rolle i læringsmiljøarbeidet

- Fysisk og digitalt læringsmiljø
- Saker i Si-Fra systemet for det enkelte fakultet
- Omvisning, samt planer for bygnings - og utviklingsprosjekter

I den nye handlingsplanen for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029 skrives det at handlingsplanen vil ligge til grunn i Læringsmiljøutvalgets besøksrunder til fakultetene og avdelingene. LMU vil også omtale oppfølgingen i sin årsrapport til universitetsstyret. I forbindelse med dette har LMU innført en praksis hvor det aktuelle fakultetet eller avdelingen LMU besøker blir bedt om å skrive et kort saksnotat til utvalget om hvordan man planlegger å ta i bruk den nye handlingsplanen i sitt arbeid med læringsmiljøet lokalt. Denne praksisen ble innført sent i meldingsåret og på bakgrunn av dette vil LMUs oppfølging av dette omtales i årsrapporten for studieåret 2023-2024.

Kommende aktivitet og videre arbeid

Denne rapporten følger akademisk år, og omtaler Læringsmiljøutvalgets aktiviteter i studieåret 2022-2023. Aktivitet i høstsemesteret 2023 vil først bli rapportert i årsrapport for 2023-2024. Følgende aktivitet er planlagt for utvalget i høstsemesteret 2023

- Oppfølging av hvordan fakultetene og avdelingene tar i bruk den nye handlingsplanen for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029 i sitt lokale arbeid med læringsmiljøet.
- Videre tiltak og aktiviteter i prosjektet «Mangfoldige UiB- ingen utenfor».
- Rapport fra Velkomstuken 2023
- Fellesmøte mellom Arbeidsmiljøutvalget og Læringsmiljøutvalget

